

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Йорданова,

член на научното жури,

относно дисертационния труд на тема *„Речевите жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини“*, представен от Росица Александрова Пенкова в Департамента за информация и усъвършенстване на учители при Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за придобиване на научната степен **„доктор на науките“** в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ... (методика на обучението по български език)

Представеният от проф. д-р Росица Пенкова дисертационен труд представлява теоретико-приложно изследване, което се състои от увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения с респектиращия обем от 657 страници. От тях 377 страници са основен научен текст и 280 страници приложения.

В увода се очертава актуалността на разработката, посочват се обектът, предметът и целта на дисертационния труд. Задачите и хипотезата на изследването са конкретизирани, а методите са ясно дефинирани.

Научната цел е формулирана прецизно и категорично мога да заявя, че в рамките на труда напълно е постигната, което естествено е следствие от дългогодишна изследователска работа на проф. Росица Пенкова по темата.

Въз основа на анализирането на внушителен корпус от „данни от

анкетирането, тестирането и апробирането, както и от проучените добри практики“ се създава „методическа система за работа с речеви жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини“ и се способства за реализирането на поставените изследователски задачи.

Дисертационният труд на проф. Росица Пенкова безспорно представлява респектиращо по своя мащаб лингвометодическо проучване, в което се проследяват различни аспекти на речевите жанрове, свързани с процеса на обучение по роден език. Централно място се отделя на представянето на спецификите на научните, медийните и официално-деловите жанрове „като продукти в процеса на комуникация“. Изрично се уточнява, че анализът е изграден с оглед на потребностите на преподавателите и техните възможности „за общуване в научната, медийната и официално-деловата сфера на действителността“. Прави впечатление дескриптивната и информативна стойност на разработката, като силно се открояват нейните теоретико-приложни качества. С оглед на целите на изследването е изградена успешна „система за работа с речевите жанрове“, пречупена през призмата на „системата за продължаващо обучение на педагогическите специалисти“. Трябва да се подчертае, че цялостната концепция на дисертационния труд е съобразена с „продължаващата квалификация на учителите по езиковите дисциплини“. Ефективността на предложената методика се доказва с експериментална дейност, проведена в рамките на 10-годишен период „в естествените условия на продължаващото обучение“. Сериозният напредък при използването на иновативната методика за работа с речевите жанрове се доказва обективно чрез приложените в изследването статистически методи за измерване на резултатите преди и след участието на учителите в квалификационната програма.

Изследването е композиционно добре конструирано. Смятам, че

структурата на дисертационния труд е балансирана и че авторката успява да проследи и обобщи основните тенденции в областта на продължаващото обучение „като приоритет в европейското образователно пространство“. Наред с това проф. Росица Пенкова успява логически да изложи, развие и формулира по достатъчно убедителен начин анализите и изводите си.

В рамките на заключението се посочват научните и научно-приложните приноси на изследването, като се акцентира върху получените положителни резултати от разработената методика. Направените изводи и обобщенията в отделните глави, както и в заключението, са релевантни и солидно аргументирани.

В поместения в края на труда списък на използваната литература се съдържат над 200 заглавия на научни трудове, като броят им напълно отговаря на изискванията за такъв тип изследване. Цитираните трудове са на български и други езици. Това от своя страна е свидетелство за ерудицията на проф. Росица Пенкова и за познаването ѝ в дълбочина на разглежданата проблематика.

Включените приложения (повече от 20 на брой) представляват интегрална цялост с основния научен текст.

Авторефератът, изготвен в съответствие с изискванията, отразява по анотативен начин съдържанието и концепцията на разработката, като представя коректно основните аспекти на изследването.

Посочените публикации по темата на дисертационния труд (общо 12 на брой) са отпечатани в авторитетни научни издания в страната и чужбина, което е свидетелство за авторитета, изграден от проф. Росица Пенкова в академичната общност в резултат на научната ѝ дейност.

В заключение бих искала да отбележа, че представеният

дисертационният труд респектира с мащаба на извършената изследователска работа, с обема на разработката и с научно-приложната си стойност. Затова си позволявам да предложа на уважаемите членове на Научното жури да се даде висока оценка на дисертационния труд *„Речевите жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини“* на проф. Росица Александрова Пенкова и да ѝ бъде присъдена научната степен „доктор на науките“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ... (методика на обучението по български език).

София, 12 юли 2018 г.

Изготвил:

(доц. д-р Милена Йорданова)